

чи i o kontinuiranom interesu za određene teme koje se sa novim brojevima časopisa dodatno elaboriraju. Otvaranje novih, i praćenje predašnjih istraživačkih tema, preporučuju i ovo izdanje *GEI SANU* akademskoj zajednici i širjoj stručnoj publici.

Srđan Radović

Јелена Миљковић Матић, *Кривична етнологија. Епизода из историје српске науке*, Институт за политичке студије, Београд 2007, 135 страница

Ово дело припада широком домену етнологског и антрополошког проучавања историјата сопствене дисциплине у Србији, где је нагласак стављен на правну етнологију. Предмет ауторкиних истраживања представља сусрет етнологске и правне теорије и методологије у делима Томе Живановића и Илије Јелића, пре свега са аспекта тога, какве су биле последице по етнологски предметни, теоријски и методолошки истраживачки компендијум у времену између два светска рата.

У средишту ауторкине истраживачке пажње налазе се етнологске импликације трипартитне теорије кривичног права Томе Живановића, филозофа права и кривичног правника. Да би се разумела та теорија, ауторка даје приказ проблематике кривичног права, која је била решена појавом Живановићеве теорије, а затим и Живановићев програм формирања система кривичних наука, у којем је етнологија нашла своје место, с обзиром на то да је Живановић био и практичар, поред тога што је био изврстан теоретичар, одакле је био свестан тога да успешно и ефикасно законодавство мора да поведе рачуна и о тзв. обичајно-правном аспекту свакодневног живота.

Међу онима који су се бавили етнологијом, Живановићева теорија наишла је на одјек код Илије Јелића, који је био судија, иначе, али се бавио и фолклором, као и свим оним што је спајало народни живот из традицијске културе с правном науком, заправо. Ауторка је анализирала, одакле, Јелићев етнологски научни опус узевши у обзир то, да његово централно теоријско-методолошко место заузима Живановићева теорија. Ауторка је успела да покаже због чега Јелићев рад није могао да води установљавању правне етнологије у Србији, применивши на њега самог, управо, основне епистемолошке поставке Живановићеве теорије.

У том смислу, показала је то, да промоција научног рада не зависи искључиво од његове објективне вредности, ако ни због чега другог, онда због тога што је потребно да се створе хеуристички и епистемолошки услови за ткоа нешто, а за шта српска етнологија није била способна, једноставно, у датом периоду, аутархично усмерена на сопствену визију

народне прошлости, у предметном смислу, те на културогенезу и компаративизам у теоријском и методолошком смислу. Поврх тога, применом персонализма као аналитичког начела из Живановићеве теорије, који истиче значај субјективних елемената у свакој људској творевини или акцији, на Илију Јелића као научника, у смислу осветљавања његовог односа према научном раду, критичарима и симпатизерима, представила је чиниоце који су допринели томе да правна етнологија не заживи у нашој средини као субдисциплина још дуго времена, а који су остајали непознаница у погледу тога до сада, тим пре што је правна обичајност из наше традицијске културе заокупљала пажњу и етнолога и правника, готово исто онолико колико и било који други вид обичајности.

Ауторка је показала завидан ниво интердисциплинарне експертизе, како у погледу методологије научног обавештавања, тако и у погледу методологије научног објашњења. Њена анализа дате проблематике јесте оригинална, а интерпретација луцидна, одакле и закључци до којих је дошла јесу илуминативни, па се може рећи да ово дело представља допринос етнологији и антропологији у Србији уопште, а посебно изучавањима њене историје, те правне етнологије, као субдисциплине која изгледа заборављена помало, у контексту данашњих истраживачких интересовања наше етнолошке и антрополошке заједнице.

Бојан Жикић